

Oppsummering kunstfaglig råd 2012

Programmet på Trøndelag Senter for Samtidskunst (TSSK) i 2012 var programmert av medlemmene i Kunstfaglig råd 2012. Kunstfaglig råd (KFR) har i denne perioden bestått av kunstnerne Sissel Bergh fra TBK * Brit Dyrnes fra NKM* og Ann-Cathrin Hertling fra TBK. Daglig leder og produsent, Randi Martine Brockmann har stått for igangsettelsen og gjennomføringen av programmet i perioden mars-desember, samtidig som hun utviklet deler av arrangementene tilknyttet hver enkelt utstilling. Programmet 2012 er gjennomført i samsvar med handlingsplan 2012. Programmet for 2012 ble programmert i hovedsak ved at KFR arbeidet som kuraterende kunstnere gjennom hele året, utenom Meta.Morf, Biennalen for kunst og teknologi og Trøndelagsutstillingen.

Muligheten i kunstnerdrevne visningsrom

Da Kunstfaglig råd skulle legge programmet for 2012 var det naturlig å ta med seg de erfaringer som oppsto gjennom utredningen av TSSK og de grep som KFR starter med høsten 2011; White cube som et sosialt sted for kunnskapsproduksjon, innta mandatet med en eksperimentell holdning, og iscenesettelser av nye formater som kontinuerlig stiller spørsmål til TSSKs samfunnsrolle som kunstinstitusjon. Denne holdningen gjorde det mulig å arbeide i konstant bevegelse, ta inn i seg de strømninger som finnes i samtiden og møte disse på en dynamisk måte.

Systemer i sammenbrudd og Trøndelag Senter for Samtidskunst, som eksperimentell plattform

Hele 2011 og 2012 var fylt med store ideologiske, økonomiske og sosiale kriser, KFR ønsket derfor i vårprogrammet å rette blikket på institusjoner og systemer i sammenbrudd og startet året med den undersøkende plattformen Tenketank 2012, hvor vi så på vårt eget system; kunstnersenterets historikk, organisering, funksjon, utfordringer og potensial, etterfulgt av den kuraterte utstillingen Systemkrise som berørte økonomiske nedgangstider, folkelige opprør, samfunnsmessige omveltninger, naturkatastrofer og terror. Med utstillingsprosjektet, Dere vet ikke hva dere går glipp av! – et prosjekt av og med Parallellaksjonen, ble utdanningssystemet vårt satt under lupen, diskutert, flyttet og veltet på.

Levende kunstprosjekter

Hele vårprogrammet var sterkt inspirert av Radical transparency og The Educational Turn. Radical transparency kulturen kom i kjølevannet av finanskrisen og ble et grep i å forsterke demokratiet gjennom å forfekte åpenhet, kommunikasjon og ansvarlighet, slik at det som arbeides med i en institusjon til enhver tid blir tilgjengelig og synlig.

Med de markedsliberalistiske kravene til våre utdanningssystemer, inkludert kunstutdanningen og Humaniora generelt, har det utviklet seg i de seneste årene et behov i kunstfeltet, for å stille spørsmål til relevansen i dagens kunstutdanning. Samtidig har det utviklet seg nye og uavhengige utdanningsplattformer for kunst, gjerne som kunstprosjekter.

Disse kunstprosjektene har ofte utdanningssystemets pedagogiske former og metoder som sitt kunstneriske materiale. De kan sees på som levende kunstprosjekter. Disse kunstprosjektene utfordrer kunstinstitusjonen til å utvikle nye presentasjon og formidlingsformer, hvor kunstnere, kuratorer og kunstinstitusjoner viser sitt publikum hvordan kunstnere utforsker, produserer og organiserer sine kunstprosjekter. Kunstneren fortsetter å utfordre, dekonstruere og rekonstruere maktstrukturene og skaper gjennom deltagelse nye sosiale omgangsformer, erfaring og ny kunnskap. Denne utforskningen har også resultert i en stor interesse for formatets potensial i utviklingen av diskurser. I sin helhet har denne retningen fått navnet The Educational Turn.

Handling versus form

Vårprogrammet var et program i stadig bevegelse og skiftet konstant form, det utfordret det tradisjonelle utstillingsformatet og åpnet opp for et kunstsyn og en kunstproduksjon som ikke nødvendigvis er verksbasert. Høsten startet med et ønsket om å la form og handling, materialitet og imaterialitet vokse inn i hverandre. Med utstillingen Tre og trær av Ståle Sørensen vokste det frem et eksperiment i tre. Skulpturer og en massiv installasjon ble bygd på stedet og kunstneren inviterte til deltagelse i en tilstand hvor vi hele tiden beveget oss et sted, mellom en fysisk og sosial skulptur. I september og oktober var TSSK et av visningsrommene under Meta.Morf, Biennalen for kunst og teknologi, som arrangeres av TEKS - Trondheim Elektroniske Kunstsenter. Året avsluttet med den regionale kollektivutstillingen, Trøndelagsutstillingen 36 som arrangeres av Trøndelag bildende Kunstnere.

En levende kunstinstitusjon.

I programmet 2012 arbeidet KFR mye med å realisere visjonen om å gjøre gallerirommet til et sosialt sted for kunnskapsproduksjon; å være et sted hvor nye møter, diskusjoner og kunnskap utvikles. Det ble kuratert kunstprosjekter, som har en sosial, aktivistisk og - eller situasjonistisk form, samtidig som det ble arbeidet med å lage arrangementer med utgangspunkt i samtidskunsten. Erfaringen av å satse på hendelser med White cube som et sosialt sted for kunnskapsproduksjon, innta mandatet med en eksperimentell holdning og iscenesette nye formater, som kontinuerlig stiller spørsmål til TSSK sin samfunnsrolle, har skapt en verdi av å være et levende sted. Et sted som kan være utfordrende og gjestfri på samme tid.

På vegne av Kunstfaglig råd 2012

Ann-Cathrin Hertling